

סעודת אמנים כהלכה, כיצד???

- ❖ אחד מברך ברכה אחת, בנחת ובכוונת הודאה.
- ❖ לאחר שסיים את כל התיבה האחרונה של הברכה, יענו כולם אמן ארוכה בנחת ובכוונה, (מספיק באורך של 2-3 שניות).
- ❖ לאחר שהמברך מסמן שבלע, יברך השני, וכן השלישי, וכן הלאה. – אפשרי בקבוצות. אבל באמצע שאחד בולע, לא יברך אחר בקול, שלא יסתכן הראשון מחמת מהירותו לבלוע קודם שיענה אמן על ברכת השני, גם שיוכל לענות בכל פיו [יעוין בסיומן קע"ב, במ"ב סק"ד שבברכה צריך לברך בפה ריק, במלא פיו ולא כמנומנם].
- ❖ נזהרים מאד שלא להתחיל לענות לפני שכלה הדיבור מפי המברך !
- ❖ נזהרים מאד לברך לפי סדר הברכות של המוציא, מזונות, הגפן, העץ, האדמה, ושהכול נהיה בדברו – מה שיש לפניו מהם, לפי סדר זה !
- ❖ עצה טובה: ראשית, יש לדאוג שלא יהיו מורעבים, כדי שתוכל להיות לכולם סבלנות להמתין זה לזה, כגון שיאכלו קודם המוציא, ושאר הברכות יהיו על דברים שאינם נפטרים בברכת המוציא או פתרון אחר.

זכור !

נזהרים בענייית אמן כהלכה –
שלא יאבד שברו באמנים פסולים !

גם המברך וגם העונים – כולם מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה – לעניית אמן כהלכה !

שו"ת הקוראים ז' ~ דיבורים בקבלת שבת [ב]

שאלה י"ח :

במ"ב סימן ס"ה ג"כ כתב שוב שלא יפרוש מן הציבור, אולם שם לא נזכר לשון איסור, אלא 'שכן דרך ארץ' – אז זה רק דרך ארץ, או שזה חיוב? ולמה לא הובא את זה ?

תשובה :

כתב השו"ע בסימן ס"ה [ב-ג]: "קרא קריאת שמע ונכנס לבית הכנסת ומצא עבור שקורין קריאת שמע, צריך לקרות עמהם פסוק ראשון שלא יראה כאלו אינו רוצה לקבל עול מלכות שמים עם חבריו, והוא הדין אם הוא בבית הכנסת ואומר דברי תחנונים או פסוקים במקום שרשאי לפסוק, אבל אם הוא עסוק במקום שאינו רשאי לפסוק כגון מברוך שאמר ואילך לא יפסיק אלא יאמר התיבות שהוא אומר בשעה שהציבור אומרים פסוק ראשון בניגון הציבור שיהיה נראה כאלו קורא עמהם: קרא קריאת שמע ונכנס לבית הכנסת, ומצא עבור שקורין קריאת שמע טוב שיקרא עמהם כל קריאת שמע, ויקבל שכר כקורא בתורה, הג"ח: אבל אינו חייב רק בפסוק ראשון כמו שנתבאר.

ובמ"ב ס"ק ט' הביא מהפוסקים: "זה"ה שאר דבר שהציבור אומרים, כגון 'תהלח לדוד' או 'עלינו' קורא עמהם, שכן דרך ארץ" עכ"ל.

כאן בסימן ס"ה איירי שכבר קרא קר"ש ואעפ"כ צריך לקרוא עמהם פסוק ראשון משום מראית העין, [וטוב לומר גם את כל קר"ש], ועל כך מוסיף המ"ב שה"ה לכל דבר שאומרים הציבור שיאמר עמהם, שכן דרך ארץ, להצטרף לציבור בכל דבר שבה וקילוס שאומרים, ומש"כ לגבי הפיוטים שזו חובה, זה איירי בשלא אמר בעצמו, ומכיון שהוא חלק מהציבור חובה עליו לומר עמהם, כל מה שהם אומרים כפי מנהגם, אבל כשכבר אמר, אינו חייב לומר שוב פעם אלא משום 'שכן דרך ארץ' לאמר עם הציבור.

שאלה י"ט :

בשו"ת הקוראים ז' הובאו דברים נפלאים בעניין איסור שיחה בקבל"ש, וציינתם מקור לכך את דברי הרמ"א בסימן ס"ה ובסימן ע' האוסר ללמוד בעת אמירת היוצרות והפיוטים והוא מקור נפלא, אמנם אני רגיל לומר קבל"ש בבית עם בני ביתי, ואח"כ לבא לביכנ"ס כשהציבור אומרים קבלת שבת, ללמוד עד מעריב, – ומסופקני האם זה בכלל האיסור לפרוש א"ע מהציבור ? ואולי עכ"פ להרהר בדברי תורה בשעת אמירת קבלת שבת ? אם יש לכם מקור ברור לזה אשמח שתכתבו ושכרכם כפול מן השמים.

תשובה :

כתב המ"ב בסימן ס"ה סק"ג: שהגם כי עיון או קריאה בספר בשעת אמירת הפיוטים אפילו שאינם מעיקר התפילה – אסורה [וכמבואר בדברי הרמ"א שם], מ"מ הרהור בעלמא בלא עיון בספר, אפשר דיש להקל אמנם בשעה שהחזן אומר קדיש אסור אפילו להרהר בדברי תורה, שצריך הרבה לכונן בעניית הקדיש עכ"ל.

שאלה כ' :

הוכחתם מברכות ז'. שהיבים לומר קבל"ש בביכנ"ס, תמיהני מה ראייה יש מברכות ז'. לקבל"ש שיש חיוב לומר בביכנ"ס, הלא רק מבואר שם שיש מעלה ללמוד בביכנ"ס ? !

תשובה :

כוונתינו הייתה, להוכיח משם שיש ריצוי נחת ושמחה לפניו ית"ש מאמירת שירות ותשבחות בנעימת קול ערב, עד ש'המקום' שבו נאמרות השירות, מקבל מכך כוח ריצוי וריצון לקבלת כל תפילה הנאמרת באותו המקום, וא"כ יש להוכיח מזה כמה נח"ר יש לקב"ה מאמירת שירות ותשבחות, הגם שאי"ז פסוד"ז וכדומה שהרי רש"י הזכיר 'שירות ותשבחות' ואם הייתה כוונתו לפסוד"ז היה כותב פסוד"ז או 'הזמירות' וכדרכו.